

DĚJEPIS – Mgr. SVĚTLANA ŠTĚPÁNKOVÁ

1. učebnice str. 98 - pročíst

2. zápis do sešitu: **Řecko-perské války**

Příčiny: - úsilí perské říše o rozšíření území

Průběh:

a) BITVA U MARATHONU:

r. 490 př.n.l.	Athény	x	Persie
	velitel- Milthiadés		
	asi 11 000 vojáků		asi 30 000 vojáků
	výhoda: znalost terénu, zbraně		početní převaha
	ztráty- 192 vojáků		ztráty- 6 400 vojáků

Řečtí těžkooděnci nosili měděnou přilbu, tělo měli chráněno pancířem a velkým štítem, jejich hlavní zbraní bylo dlouhé kopí.

Hlavní silou Peršanů byli lukostřelci a jízda ozbrojená šavlemi.

Boj začali Řekové – vrhli se na nepřítele-vzplanul boj muže proti muži- Peršané začali utíkat k lodím a podařilo se jim lodě spustit na vodu a odplout

VÍTĚZSTVÍ ŘEKŮ

Do Athén byl vyslán rychlý posel s radostnou zprávou **doběhl a oznámil: „ radujte se, zvítězili jsme“ poté zemřel**

- vytrvalecký marathónský běh- 42 kilometrů, 750 metrů

- u nás proslavil v roce 1952 Emil Zátopek – uběhla ho za 12 hodiny, 23 minut a 3 sekundy

b) BITVA U THERMOPYL:

r. 480 př.n.l.	Athény, Sparta	x	Persie
	velitel – Leónidás		velitel – král -Xerxés
	asi 7 000 vojáků		asi 850 000 vojáků
	výhoda- znalost terénu		výhoda -početní převaha
	ztráty-1000 vojáků		ztráty-50 000 vojáků

Perský král Xerxés začal po smrti svého otce připravovat nové tažení proti Řecku- Řekové vyslali 3 vyzvědače-byli chyceni a uvězněni-poté je pustili na svobodu a ukázali jim vojsko a loďstvo- doufali, že Atéňané upustí od boje, když uslyší o perské přesile. Atéňané ponechali Spartě velení nad armádou a loďstvem-vojsko bylo posláno k Thermopylám- horské soutěsce-soutěska byla tak úzká, že jí mohl projet jen jediný vůz.

Kolem protékaly horké prameny, podle kterých dostala soutěska svůj název-Thermopyly-teplá brána.

Zrádce však převedl perské vojsko po tajné cestě do týlu obránců- Řekové ustoupili za soutěsku a zde byli všichni, kteří zůstali – pobiti.

c) BITVA U SALAMINY-PROBÍHALA NA MOŘI

r. 480 př.n.l.	Athény	x	Persie
	Themistoklés		Xerxes
	370 – 390 lodí		500 – 900 lodí
	výhody-příznivý vítr		výhody- počet
	ztráty-40 lodí		ztráty – 200 lodí

Perský král Xerxés poručil postavit svůj zlatý trůn na vyvýšený břeh ostrava Salamína,aby mohl dobře pozorovat bitvu. Kolem něho se rozesadili písáři, kteří měli zapisovat všechny podrobnosti bitvy.

Silný vítr nevalil malým řeckým lodím, ale perské lodě s vysokými palubami se značně nakláněly. Toho využili řecké lodě –triéry a prorážely je špicemi-Peršané nemohli v úzkém průlivu manévrovat a jejich lodě se hroutily pod údery řeckých lodí. Většina Peršanů, kteří neuměli plavat se utopila v moři, ti , kteří doplávali k břehu, byli pobiti oddílem pěchoty. Nakonec se Peršané dali na útěk.

BITVA U SALAMÍNY PATŘÍ V DĚJINÁCH NÁMOŘNÍCH BITEV STAROVĚKU K TĚM NEJSLAVNĚJŠÍM.

d) BITVA PLATAJÍ

r. 479 př.n.l.	Sparta	x	Persie
	40 000 vojáků		100 000 vojáků
	výhody- znalost terénu		výhody – přesila, obsazení vodních zdrojů
	ztráty- 1 000 vojáků		ztráty- 10 000 vojáků

Řekové se opevnili na nepřístupných výšinách v okolí řeky –postupně jim začala docházet voda- dali se na ústup-Peršané zaútočili-došlo k bitvě, která byla dlouho nerozhodná, nakonec vyhrála Sparta

ŘECKO-PERSKÉ VÁLKY KONČÍ VÍTEZTVÍM ŘECKA

3. naučit se Řecko-perské války – budou v testu